

Door de
 “Vrienden van het ATEAmuseum”

Wooncultuur Berchem
 Juni 2012

1

ATEA

- ATEA : grootste Berchems Bedrijf
- Actief in Electro-techniek
- Van 1892 tot 1972 in Berchem

Wooncultuur Berchem
 Juni 2012

2

Activiteiten

Telefoons en
telefooncentrales

Parlofoons

Verkeerslichten

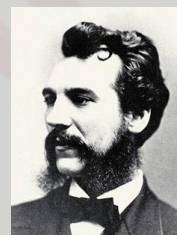
Meetinstrumenten

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

Wat vooraf ging

- 1876: uitvinding Telefonie door Alexander Graham Bell
- 1882 oprichting Bell Telephone in Antwerpen: telefoon & centrales
- 1890: directeurs Jean-Louis & Corneille **Degroof** bedankt voor diensten bij Bell Telephone
- 1892: oprichting ATEA door gebr. Degroof in Berchem

Alexander
Graham Bell
(1847-1922)

• © Vrienden van het
ATEAmuseum

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

Atea- pioniersperiode

- voor WO I : Werkplaatsen in Boomgaardstraat, Berchem
- Telefonie:
  - Handbediende telefooncentrales
  - Internationale klandizie
    - Rusland,
    - Italië
    - Groot Brittanië,
    - Polen
    - Mexico
    - ...

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

5

Werkplaats Atea +/- 1900

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

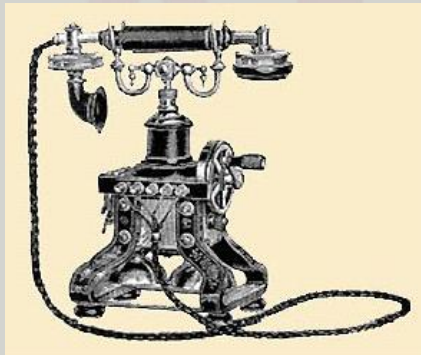
6

Typische centrale (1907)

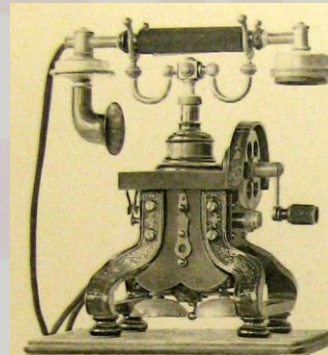

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

7

Ericsson, Sweden

Atea Berchem,
onder licentie
gebouwd

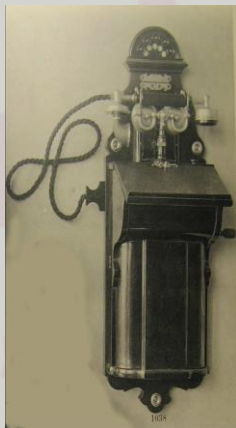
Wooncultuur Berchem
Juni 2012

8

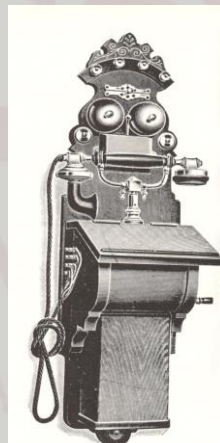
Art nouveau telefoons

Ericsson, Zweden

Atea, Berchem

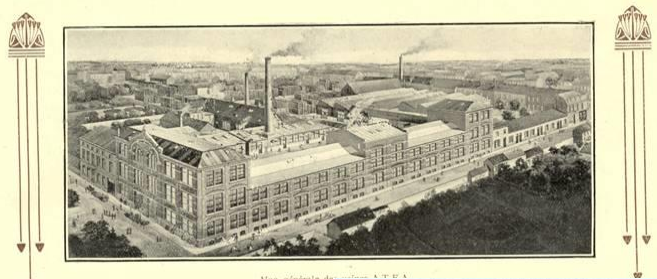

Bell Telephone, Antwerpen

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

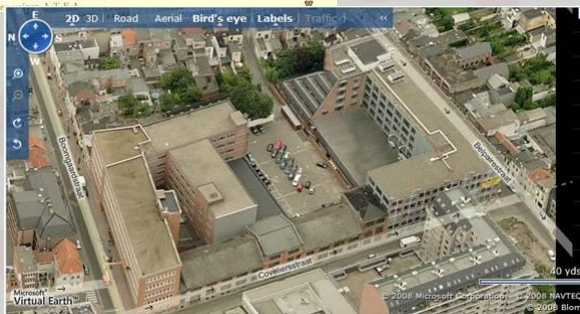
9

Site Atea Berchem

1926

2012

1930: van ambachtelijke naar industriële productie

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

11

Richt zich tot begoede klasse

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

12

deurtelefonie

**DOKTERS,
ADVOKATEN,
APOTHEKERS,
GARAGISTEN,**

BLIJF RUSTIG IN UW BED WANNEER ER 'S NACHTS GESCHELD WORDT.

MEVROUW

hoe dikwijls bent U reeds onnoodig de trappen af- en weer opgelopen om de deur te openen voor een leurder.

EIGENAARS,

Uw lift brengt U groote getallen in Uw rekeningen, plaats een ATEA luidspreker inrichting

Zij geeft de zuiverste weergave en de krachtigste. Heel klein van afmetingen dus niet storend aan het uitzicht der inangdeur.

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

14

Jaren 1940

FOR AUTOMATIC AND/OR C.B. WORKING
MAINS TO EXTENSION
ATEAPHONE
TYPE 40.

FOR C.B. WORKING
LOCAL BATTERY MAGNETED
DESK TELEPHONE
ATEAPHONE
TYPE 41

FOR AUTOMATIC AND C.B. WORKING
WALL TELEPHONES
ATEAPHONES
TYPES 50 AND 51.

AUTOMATIC AND C.B. WORKING
DESK TELEPHONES
ATEAPHONE
TYPE 42 - TWO BUTTON

FOR AUTOMATIC AND C.B. WORKING
DESK TELEPHONES
ATEAPHONES
TYPES 50 AND 51.

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

15

Jaren 1950-1960

Toestellen voor
zelfstandigen en
KMO's

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

16

1960: introductie plastic

Juni 2012

17

Naast kiesschijf ook druktoetsen (+/- 1970)

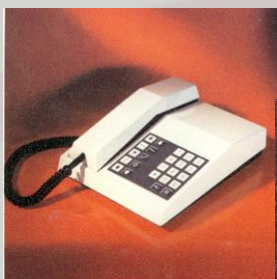

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

18

Jaren 1970: ATEA trendsetter

Nieuwe styling telefoons

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

19

1982: Bancontact & Mr Cash

- ATEA wereldwijd eerste telefoon met kaartlezer voor betalingen

Copyright Jan Verhelst

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

20

Telefoontoestellen -overzicht

Juni 2012

Parlofonie

- Jarenlang marktleider in België

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

Evolutie telefoongebruik

- Voor WO I: Dokters, Notarissen
- Interbellum: rijke industriëlen
- Na WO II:
  - 1950-1970:
    - Middenkaders,
    - Alle bedrijven
  - Vanaf 1970: democratisering
- Vanaf 2000: opkomst GSM

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

Opkomst GSM

- Fundamentele wijziging:
  - Bellen naar een persoon, niet meer naar een plaats

1990

1995

2004

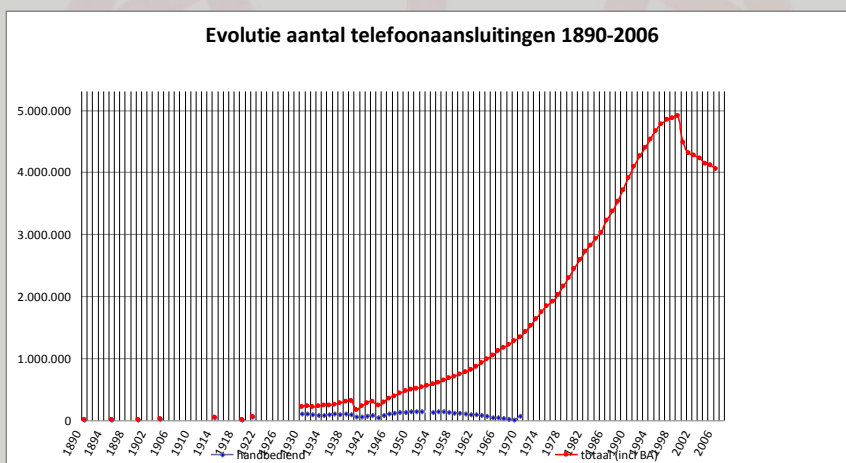
2011:
smartphone

Op 20 jaar gelijkaardige evolutie als bij vaste lijnen: eerst enkel voor superrijken, later democratisering

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

24

Evolutie vaste lijnen België

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

25

Evolutie GSM's België

Wooncultuur Berchem
Juni 2012

26